DE SIMONIA DISPVTATIO, IN ACADEMIA INGOLSTADIANA publicè proposita.

MATTH. X.

Gratis accepistis gratis date.

ACTOR. VIII.

Pecunia tua tecum sit in perditionem.

Πρηστῆρσ', αἰγανέῃς, ζαθέοιο φλογέσσιν ἔρωτος,
Σάρκα, νόον, κραδίην, τύπτω, ἴπτω, φλέγω.

Fulminibus, iaculis, flamma coelestis amoris,
Carnem, animum, mentem, uulnero, figo, cremo.

Ex Typographia Vueissenhorniana, Mense Septembri, Anno 1566.

DE SIMONIA THESIS.

I.

QVAMVIS SIMONIÆ uitiũ, quod ſemper apud bonos fuit infame, à Giezi Heliſæi miniſtro, uel Balaamo ariolo non abſurdè potuerit denominari: tamen quia ueterum ſub lege ſacra nullam ex ſeſe gratiam conferebant, rectius à Simone Mago, qui ipſiſsimum Dei donũ pecunia poßideri exiſtimabat, appellationem ſuam ſortitur.

II.

Eſt autem Simonia ſtudioſa uoluntas, & deſtinatum quoddam animi propoſitum emendi aut uendendi aliquid ſpiritale, aut quod ſit ſpiritali annexum.

III.

Vnde primum colligi poteſt, improbæ nundinationis huius obiectum res eſſe ſpiritales.

IIII.

Cæterùm quando ſpiritus uocabulum, atq; ſpiritalium rerum ratio latè admodum patet, non quæuis promiſcuè ſpiritalia, ſed ea duntaxat, quæ primo & per ſe à Spirituſancto, gratis ſupernaturalitérq; dante & infundente procedunt, Simoniæ ſubijci, et ueluti arenam propriam ſubſterni putandum eſt.

Quare

V.

Quare licet scientiæ physicæ & metaphysicæ, & aliæ qualescunq; theoricæ uel practicæ notitiæ, nonnullam cum uerè spiritalibus affinitatem habeant, & eorum rationem nonnunq; etiam induant, tamen Simoniæ materies non reputantur. Sunt enim huiusmodi, quæ non gratis peculiari dei opt. max. munere infunduntur, sed quæ, sicuti alia omnia, quibus uita hæc mortalium conseruatur, humanis studijs, laboribus, & uigilijs, quamuis non sine communi quodam auxilio Dei, hauriuntur & perficiuntur.

VI.

Nulla igitur ratione fas est, ea lege beneficium aliquod ecclesiasticum alicui conferre, ut qualemcunq; is scientiam humano ingenio comparatam (nam de infusis aliud fortaßis est iudiciũ) profiteatur, uel aliã quamuis eiusmodi operam temporaneam, huic illiue impertiatur.

VII.

Illud uerò prohibitum non est, canonicatum, uel sacerdotium quodcunq;, cui eiusmodi aliquod profitendi munus foret coniunctum, cum docendi onere conferre.

VIII.

Emptionis & uenditionis nomẽ, cuius facta est mentio in definitione Simoniæ, omnem omnino non gratuitam uerum spiritalium cum temporalibus commutationem atq; communicationem comprehendit.

IX.

Vnde quoniam legum sanctionumq; ecclesiasticarum relaxatio, absq; ecclesiastica & spiritali potestate legitimè fieri non potest, æquè ad Simoniam pertinet, pro quacunq; canonica dispensatione precio pacisci, sicut sacri cuiuscunq; ministerij causa mercedem operis efflagitare.

X.

Ea breuiter spiritalibus in superiori definitione dicimus annexa, quæ per essentiam siue efficientiam sic spiritalia non comperiuntur, sicuti sacramenta & reliqua huiusmodi gratuita dei dona: sed solùm quandam, cum illorum utrisq; societatem habent atq; affinitatem.

XI.

Talia sunt uasa sacra, uestes, templa, & alia eius generis quàm plurima, quæ quidem omnia ut primum consecrata fuerint, neq; uendi debent, neq; ratio uenditionis aut precij alicuius esse queunt, interim qua parte corpora, seu res corporeæ existunt, uenundari ea nihil prohibet, modò tamen ratione consecrationis nihilo carius exponantur.

XII.

Quòd ad proximam Simoniæ sedem attinet, est ea in uoluntate hominis locanda, quippe quæ iustitiæ commutatiuæ atq; adeò religioni Christianæ ex diametro aduersetur, & grauem utriq; iniuriam adferat.

XIII.

RECTE Simonia in mentalem & realem diuiditur:

uiditur: Mentalem intelligimus, quamdiu prauum negotiationis in ſpiritalibus propoſitum animo conceptum, nullo externo inditio ſeſe prodit: Vel cum à Simoniaca pactione quis reſilit priùs, quàm inchoatus Simoniæ fœtus iu lucem æditur, Realem uerò ſtatuimus, cùm ſacra ueluti ſub haſta poſita, apertè uenundantur: uel cum certa de perſoluendo precio intercedente pactione, contraduntur.

XIIII.

Quare nullo Simoniæ crimine obligat ſeſe, etiamſi grauiter peccet, qui fraude uel impoſtura uſus, cum beneficium uel ſacra emere uidetur, certò apud ſe ſtatuit, promiſſam pecuniam uenditori non exoluturũ eſſe, Tum ſi idem hoc animi ſui decretum colluſori ſuo tempeſtiuè patefacit, ad nullam reſtitutionem erit adſtrictus.

XV.

SIMONIA non eſt uulgare flagitium, ſed ſacrilegium diuinis humaniſq; legibus inhibitum atq; damnatum, quod iuri etiã naturæ, ſi quod aliud, quàm maximè repugnat: Nec enim rei ſacræ natura fert, ut id, quod ex mera Dei liberalitate ad communem hominum utilitatem, datum & inſtitutum eſt, perinde ac ſi priuati cuiuſpiam peculium foret, uili lucello uenum eat.

XVI.

Quapropter non modò in lege moſaica, et in ſtatu legis naturæ, apud priſcos patres, ubi uera ſacrificia, uera Sacramenta & ſacerdotia diu multúmq; uiguerunt,

uerum etiam apud Atheas et Barbaras nationes, uitium hoc Simoniæ fœdum semper et nefarium existimatum fuit.

XVII.

Nam etsi Gentes ante Christum natum & Euangelium promulgatum, Idolorũ seruituti maximè essent addictæ, tamen legitimam ministrorum constituendorum retinebant potestatem: earum præterea flamines ad sacra obeunda designati, et more tunc recepto initiati, uera & ordinaria, populi in spiritalibus gubernandi, autoritate & iurisdictione pollebant.

XVIII.

Committebant igitur Ethnici quoq; Simoniam, si qui sua sacerdotia suósq; Pontificatus per largitiones impetrabant, uel sacra ipsa ob pecuniam administrabant: idq; non solùm ex peruerso animi proposito, quod in Hieroboamo & Antiocho impijs Tyrannis facilè cernimus, uerùm ex ipso etiam, ut uocant, obiecto.

XIX.

Iure proinde meritóq; Simon Magus, et Balaamus ille Ammonites, quòd gratuita Spiritussancti dona uenalia esse arbitrarentur, ab Apostolorũ coryphæo Simone Petro, & Synapostolo eius Iuda Thaddæo, grauiter reprehenduntur, & tanq̃ uiolatæ naturæ legis rei, manifestè condemnantur.

XX.

Porrò autem dum Simoniam diuino & naturæ iure damnatam atq; proscriptam dicimus, non de quauis Si-

moniæ

moniæ specie quam Ecclesia punit hoc intelligimus. Libenter enim agnoscimus œconomias ecclesiasticas, nosocomiorum, xenodochiorũ, gerontocomiorum, orphanotrophiorum etc. præfecturas, uicedominatũ, iudicum uel aduocatorũ ecclesiasticorũ officium, stipendia plæraq; ecclesiastica, nullo spiritali titulo affecta, & complura eius generis alia, quæ ad ciuilem potius et temporalem, quàm ad ecclesiasticam et spiritalem administrationem spectant, si probet Ecclesia, citra ullũ peccatum uendi, certóq; precio redimi posse. Damnamus aũt eam hic potissimũ Simoniã, quæ iure etiam pontificeo secluso, natura sua intrinsecáq; ratione Simonia est, ac haberi meretur.

XXI.

CAETERVM ad Simoniacã hæresim perfectè constituendam, non satis est preciũ aliquod temporale, uel quod temporalis precij locũ subeat pro re sacra exactum et persolutũ fuisse, sed necessum est, ut hoc ipsum preciũ solius rei sacræ exhibitæ causa, non aũt honoris, reuerentiæ, stipendij, oblationis, gratitudinis, laudatæ et receptæ consuetudinis, aliáue simili ratione exactũ iã sit et persolutũ, uel porrò persoluendũ cõstituatur.

XXII.

Quare Simoniaci habendi non sunt ecclesiastici homines, etiamsi præposterè faciant & peccent, qui cum deseruiunt altari, uel diuina persoluunt, scopum sibi propositum habent pecuniam, non quidem ut ea sit sacri ministerij precium, sed uitæ tantum alimentum. Alioquisi sa-

larium

larium illud ueluti ſacræ rei precium, uel laboris omnino neceſſarij merces, à quoquam recipitur, is citra controuerſiam in Simoniam impingit.

XXIII.

Ita ſi quis nulla ſpe commodi allectus, ſed ſola formidine impulſus alicui, ſed idoneo tamen, beneficium confert, uel aliunde procurat, nihil Simoniacæ ſordis hic contrahit, non magis ſanè, quàm ſi idem metu forte perculſus, preces uel altaris ſacrificium litet Deo, uel quamcunq; aliam pietatis obeat functionem.

XXIIII.

Imouerò, ut rectè Eccleſiæ cõſulitur, dum ſeueriores nonnunq̃ leges contra indignas clericorum promotiones æduntur, ita paſtores illi nihil contra ſuum deſignant officium, qui talibus minis exterriti, dignos ſolùm & idoneos promouendos, eccleſiaſticiſq; muneribus præficiendos curãt. Excipimus tamen eum metum, qui in precium non reſoluitur.

XXV.

Rurſum fieri ſolet, ut quidam conſanguinijs ſuis, dignis alioquin & meritis, beneficium aliquod eccleſiaſticum impetrent, uel ultro aſſignent, ea potiſſimum ratione ducti, quod ſint iuncti ſanguine, Et hij quoq;, ſecluſo puſillorum ſcandalo, quod hoc tamẽ tempore uix unq̃ ſecludi poteſt, neq; Simoniam, neq; ullum peccatum ſaltem lethale perpetrant, quia & gratis & idoneis conferunt.

Turpe

XXVI.

Turpe eſt & illiberale, ad amicitiam, laudem, fauorem uel quodcunq; aliud huiuſmodi captandum, qualiacunq; ſpiritalia conferre uel adminiſtrare, uerũ tamen quandiu nulla hic uera emptionis aut uenditionis ratio, nec ulla de perſoluendo precio intercedit pactio, non eſt iſthæc turpitudo Simonia, quam Scripturæ damnant & leges puniunt, ſed nec graue hoc uſq; adeo eſt piaculum.

XXVII.

Nam ſi pro fructibus terræ, ſi pro corporis incolumitate, et alijs eiuſmodi, fas eſt preces fundere, et trẽmẽda myſteria offerre, nulli etiã crimini erit obnoxius, qui ad ſedandum odium, conciliandam amicitiam, depellendam infamiam, illiuſmodi operas præſtat.

XXVIII.

Fatemur interim ſi preces, laus, fauor uel amicitia in pactum deducerentur, uel in temporale commodũ uerterentur, huiuſmodi pactionem nõ ſatis tutam fore, Nã quod ad Simoniam conſtituendam attinet, parum referre uidetur, quanam uia, quibúſue medijs ad exoptatum precium perueniatur.

XXIX.

Qui eo animo principi uel præſuli alicui obſequũtur, ut horum gratiam per quotidiana, quæ impendunt, officia promereantur, eáq; poſtea pingue aliquod ſacerdotium, quaſi iacti ſeminis fœturam enitatur, non idcirco illi quidem Simoniaci efficiũtur, Siquidem ſacerdotium

non ex certa cōuentione uel obligatione, ſed ex mera dominorum ſuorum liberalitate conſequuntur, etſi ſeruitutem interim parum honeſtam ſeruiant, ſicut & illi quoq;, qui per hypocriſin, fictæq; ſanctimoniæ uel eruditionis oſtentationem, ad ampliſſimas quasq; dignitates, uelis, quod aiunt, remiſq; contendunt.

XXX.

Nefas eſt, diuináq; & humana lege meritò interdictum, precium per modum precij exigere, ob eam operam, quam præſtas, ſi ea ſit cuicunq; rei ſacræ intrinſeca, & ad conſtitutionem eius prorſus neceſſaria, cæterùm pro labore ſacrum miniſterium antecedente, uel per accidens (ut loquuntur) ſeu modo nō neceſſario comitāte, uel ob adiunctam aliquam obligationem, mercedē petere uel accipere illicitum non eſt.

XXXI.

Quare licèt legitimū ſit atq; adeo neceſſarium, ut ſacrorū miniſtri diuina myſteria gratis celebrēt, ut gratis Sacramenta & reliqua oīa ſpiritalia adminiſtrent, utq; ſemper ob oculos habeant Chriſti uerbum. GRATIS accepiſtis gratis date: non ideo tamen lege aliqua adſtringuntur, ut domeſticis cōmodis poſt habitis, ad tēplū, preſertim lōgius poſitū gratis accedant, eo loco uel tēpore, hoc uel illo ritu uel pōpa, toties in ſingulos mēſes uel annos, has uel illas eccleſiaſticas obeant functiones.

XXXII.

PENSIO ſiue ſtipendium eccleſiaſticum, quod alicui

alicui super alterius beneficium, propter obsequium spiritale bona fide Ecclesiæ impensum, uel olim impendendum constituitur, non potest improbari, nec quicquam ei cum Simoniaca contagione commune est.

XXXIII.

Vnde qui ex ecclesiasticorum est ordine, si morbo uel ætate ita foret affectus, ut officio, uel gregi sibi commisso commodè præesse non ualeret, potest is quidē alterutrum facere, modo tamen superioris accedat authoritas, ut uel operis sui uicario honestum aliquod ex suo beneficio constituat salariū, uel ut retenta sibi necessaria pensione, officio simul & beneficio cedat. Verū huiusmodi stipendia, quoniam ex spiritali officio proximè ortū trahunt, neq; uendi iure, neq; pecunia redimi possunt.

XXXIIII.

Absq; graui peccato et Ecclesiæ detrimento fieri non potest, ut ulla super alterius beneficiū pensio ei constituatur, qui nullum unq̃ ministerium spiritale uel temporale in Ecclesiam Dei contulit, nec alio modo bene de ea iam est meritus, aut certè olim mereri instituit.

XXXV.

Hoc tamen nihil quicq̃ impedit, quô minus pars fructuum cuiuspiam beneficij, in alterum nondum translati, præsertim si grauis & iusta adsit causa, nonnunq̃ queat adimi, ademptáq; in pios & necessarios usus conuerti: quanq̃ in ipsa transactione, bono id colore fieri ægrè admodum posset.

XXXVI.

Si qua pensio extat ecclesiastica, quæ seruata iuris æquitate, cum beneficio ecclesiastico rectè permutatur, ea, quòd spiritalis sit, neq; uendi potest, neq; pecunia redimi: Sin cum sacerdotio legitimè cōmutari nequit, temporalis erit, et diuini proinde officij persolutionē nō exiget.

XXXVII.

Officia illa ecclesiastica, quæ ministerium spiritale nullum exercent, et reliqua quorum abalienatio solo iure Canonico interdicitur, ea inq; omnia, & si quæ sunt alia his affinia, si legitima facti extet ratio, non modò citra Simoniam, sed citra omnem etiam noxam, à summo Ecclesiæ Hierarcha atq; pastore uenundari possunt.

XXXVIII.

Quandocunq; res aliquæ spiritales extremæ necessitatis censebuntur, ut morituro infantulo Baptisma, licebit tunc quidem precium exactum persoluere, nō quidem ut Sacramentum ematur, sed quò per iniquæ uexationis depulsionem, imminens atq; præsens periculum deuitetur. Id autem neutiq̄ permittitur, cùm spiritalia tantæ necessitatis casum non adducunt.

XXXIX.

Quocirca si cui forte ius competit ad aliquod sacerdotium, ius inq̄ imperfectum, hoc est, possessione uel proproprietate nondum corroboratum, is obiecta impedimenta, per largitiones semouere bona conscientia non poterit, nisi forsan ui aut falsa aliqua calumnia à legiti-

ma

ma electione, uel beneficij possessione impediatur: Sed improbabile non est, post Canonicam electionem iniustas diuexationes redimi posse, ab eo praesertim, qui facto obesse, iure tamen prodesse non potest.

XL.

Rursum licet nefarium sit, sibi uel alijs ad quodcunq; beneficium ecclesiasticũ precio aditum communire, nulli tamen crimini uidetur obstrictus, qui indignam alicuius electionem aut promotionem pecunia impedire conatur.

XLI.

Postremo, ut plurima breuiter absoluamus, ad Simoniæ crimen referendũ est, cuicunq; beneficio ecclesiastico uel habito, uel sperato, pecunia cedere: peccatũ, quod iure oportuit denunciatum, studiose cœlare: pœnitentis reconciliationẽ quoquo modo procurare: à debito fraternæ correctionis officio desistere: beneficiũ ecclesiasticum cũ certis legibus & conditionibus iure prohibitis, in alternis usum resignare: Episcopos, presbyteros, abbates et cuiuscunq; ecclesiastici ordinis homines consecrare uel cõfirmare: quodcunq; Sacramentum, uel sacramentale ministerium exhibere: uirgines, nubentes, templa, uasa, uestes cõsecrare uel benedicere: in alterius Ecclesiã uel beneficiũ sese intrudere: pro fide data, uel alia huiusmodi ciuili obligatione sacerdotium deposcere uel accipere: ad religionis ingressum ostiũ sibi aperire, quæuis funeralia munia obire: uera deniq; sacerdotia, singulari maiorum nostrorũ pietate ad Dei cultum, hu-

manæq; salutis præsidium instituta, quocunq; colore uel prætextu, cum iniquo mamona permutare.

XLII.

Etenim cũ in quouis sacerdotio, tam libero quàm curato, ut uocãt, tria tantùm comperiantur, nempe officium siue ipsum ministerium sacrum, stipendij percipiendi ius, quorũ utrunq; spiritale est, et ex spiritali causa proximè exortum, & ipsum deniq; stipendiũ, siue fructus ex utroq; promanantes, cõsistere nullo modo potest, ut quispiam functionem siue officiũ ipsum conferat gratis, & gratis adhuc ius recipiendorum censuum ecclesiasticorum largiatur, & census interim ipsos licitè uendat, uel sibi etiam ipsi retineat.

XLIII.

E diuerso à Simoniæ contagio alienum debet haberi, pro euangelizandi munere, uel alio quouis ministerio spiritali, uitæ alimoniam exigere, sacerdotia cũ cautionibus lege permißis instituere, uel inter se cũ superioris facultate permutare, cruces, calices et reliquã Ecclesiæ supellectilem, qua ratione corporalia sunt, uenundare uel emere, pro quacunq; arte uel scientia etiam Theologica, tradenda & explicanda, laboris industriæq; precium sumere uel petere, beneficij sui fructus utcunq; uisum fuerit, erogare.

XLIIII.

Eadem ratione nullam Simoniam sapit, si dotis nomine postuletur eleemosyna pro sustentatione monalium,

præsertim

præsertim si monasterium egestate laboret, aut prouentibus necessarijs destituatur. Verùm si opulentum fuerit, & de certa nihilominus pecuniæ summa numeranda inter se conueniant monachæ, modo tamen non pro religiosi instituti aut susceptione aut professione, sed alio quopiam fine non religioso id fiat, non tum efficiuntur illæ Simoniacæ, utquæ nihil sacrum emant uel uendant: cæterum hoc ipso non obscurè declarant, se minimè id esse, quod audire uolunt, quódq; secundum professionis suæ rationem esse debebant.

XLV.

Qui sciens & uolens ecclesiasticũ beneficium per Simoniam inuasit, in neutrum ille ius unq̃ aut dominium habuit, ac proinde restituat necessum est, tam beneficium, q̃ fructus ipsos, quos percepit, uel quos diligens paterfamilias, necessarijs expẽsis deductis, percipere potuisset.

XLVI.

Quòd si uerò quispiam nolens, uel ignorans, dum alter uidelicet fraude, uel alio quocunq; modo preciũ persoluit, huc forte peruenit, beneficium quidẽ ille consultè deseret, non tamen obstringitur ad fructuum, quos bona fide perceperat, restitutionem, sed ad eos tantum, qui adhuc extant & reddi possunt.

XLVII.

Præter hanc restitutionis pœnam & excõmunicationis censuram, notorij Simoniaci tum infamiæ, tũ exanto rationis quoq; meritũ sibi adsciscũt, et suscepti præterea

ordinis

ordinis executionem, suorúmq; beneficiorũ administrationem amittunt, non tamem iurisdictionem eam, quam legitime prius administrabant.

XLVIII.

Has Canonum pœnas legislator nõ incurrit, noxam tamen & pœnas diuinitùs noxæ debitas, ut euadat neutiq̃ fieri potest.

XLIX.

Cæterùm quæ ex Simonia nata sunt, ea nõ ipsis Simoniacis, ut qui nõ inuiti, ut fœnus persoluentes, sed planè ultronij, sua perdiderunt, restitui debent: sed ijs quib. potissimũ facta uidetur iniuria, hoc est Christo, eiusq; Ecclesiæ, uel pauperibus: ueruntamen precium datum ante Simoniam consummatam, uel iudicialiter cõdemnatam, ei qui dederat reddi posset.

L.

Postremo quæ de culpa et pœna Simoniacorum diximus, ea omnia suo quoq; modo, de procuratoribus, et intercessoribus accipienda putamus, Non enim ij tantum digni sunt morte, qui talia agunt, sed ij etiam, qui facientibus aut consentiunt, aut quocunq; modo consilio uel patrocinio suo adsunt. Laus Deo.

SVB PRAESIDIO THEOD: PELTANI, COLLEGII Theologici pro tempore Decani, defendet Georgius Schuueickhart Dilinganus artium Magister, & S. Theologiæ candidatus.

Die Iouis proximo.

Thes. 1. lege ariolo. 8. rerũ. 16. Polytheas. 21. constitutũ. 25. consanguineis. etc.

